

Ἀνάπαυσις
ἐν τῇ
παραλίᾳ

ΕΚΔΡΟΜΗ ΕΙΣ ΚΑΡΧΗΔΟΝΑ

Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ

Τῆς ἐκδρομῆς μας ἡ συνοδεία ὅλη ἀπετελεῖτο ἐκ δώδεκα προσώπων, γερμανῶν πάντων, μεταξύ τῶν ὁποίων συγκατελέγετο καὶ μία γερμανικὴ ἐκ Δρέσδης οἰκογένεια, ἀποκατεστημένη ἀπὸ 12 ἐτῶν ἐν Τύνιδι. Ὁδηγὸς τῆς συνοδείας ἦτο ὁ οἰκοδιδάσκαλος τῆς οἰκογενείας ταύτης, θεολόγος ἐκ τῆς ἀνατολικῆς Πρωσίας. Εἰς τῶν μαθητῶν του παρηκολούθει τὴν ἐκδρομὴν, ἐπειδὴ δὲ οὗτος γεννηθεὶς πλησίον τῆς Καρχηδόνας ἔφερε τὸ ἐνδοξον ὄνομα τοῦ ἀρχαίου Καρχηδονίου, εἶχομεν τὴν ἔκτακτον εὐχαρίστησιν νὰ καθήμεθα μετὰ τοῦ Ἀννίβα ἐπὶ τῶν ἑρείπιων τῆς Καρχηδόνας. Ἡ ζωρότης ὅμως τοῦ παιδὸς ἦτο ὅλως ἀντίθετος πρὸς τὰς σοβαρὰς σκέψεις τὰς ὁποίας ἐγένενα τὸ ὄνομά του. Ὅπως ἡ θεὰ τοῦ Forum Romanum καὶ πάσης ἄλλης κλασικῆς χώρας, οὕτω καὶ ἡ πρώτη ἐπίσκεψις τῆς Καρχηδόνας διεγείρει καταπληκτικὸν πλοῦτον ἀναμνήσεων καὶ αἰσθημάτων ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ θεατοῦ. Καὶ ὅμως πόση διαφορὰ ὑπάρχει μετὰ τῶν λειψάνων τῆς ἀρχαίας Ρώμης, τῆς εὐτυχοῦς καὶ νηκηφόρου Ρώμης, καὶ τῶν ἑρειπίων τῆς ἀτυχοῦς καὶ ἠττημένης Καρχηδόνας. Τὴν λαμπρότητα τῆς κοσμοκράτορος Ρώμης μαρτυροῦσι καὶ σήμερον ἀκόμη μεγαλοπρεπῆ μνημεῖα, τῆς Καρχηδόνας δὲ μόλις σώζονται πενιχρὰ τινα λείψανα ἑρειπίων. Ὅποια ζωρὰ συγκοινωνία ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Ἰταλίας μετὰ τοῦ Καπιτωλίου καὶ τοῦ Πανθέου; Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους δέ, ἐρ' οὐ ἦτο πάλαι ποτὲ ἰδρυμένη ἢ ἐπὶ πέντε ὅλους αἰῶνας θαλασσοκρατήσασα Καρχηδὼν βασιλεύει ἀπόλυτος ἐρημία. Πλὴν τῆς Κορίνθου οὐδεμία ἄλλη ἑχθρική πόλις ὑπέστη ὑπὸ τῶν Ρωμαίων

τοιαύτην καταστροφὴν, ὡς ἡ Καρχηδὼν. Ἀφ' οὗ παρεδόθη ἡ ἀκρόπολις καὶ οἱ προασπισταὶ τῆς 10,000 περίπου ἐσφάγησαν, ἐνέπρησαν οἱ Ρωμαῖοι τὴν πόλιν, τὴν ὁποίαν ἐπὶ 17 συνεχεῖς ἡμέρας ἐλυμαίνετο τὸ πῦρ. Καὶ ἡ μὲν πόλις ἰσοπεδώθη, ἄλλας ἐσπεύραν εἰς τὸ ἐδαφος καὶ δι' ἄρας ἀπηγόρευσαν τὴν εἰς τὸ μέλλον ἀνοικοδόμησιν αὐτῆς. Οὕτω δὲ ἡ κλασικὴ ἐκείνη πόλις ἢ κατοικουμένη ὑπὸ 700,000 ἀνθρώπων ἐξηφανίσθη μετὰ τοὺς

λαμπροὺς τῆς ναοῦς ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς.

Καὶ παρὰ τὴν ἀρὰν ὅμως αὐτὴν ἡ ἀπαράμιλλος θέσις τῆς Καρχηδόνας εἴλκυε καὶ παρῶτρυνε αὐτοὺς τοὺς Ρωμαίους, τοὺς μετέπειτα κυρίους τῆς, εἰς ἀνεγερσιν ταύτης· 24 ἔτη μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Καρχηδόνας ἤρχισεν ὁ πρῶτος οἰκισμὸς. Αἱ πρῶται ἀπόπειραι ἀπέτυχον· ἐπὶ τέλους ὅμως ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Αὐγούστου ἀνήγειραν οἱ Ρωμαῖοι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς ὑπ' αὐτῶν καταστραφεῖσας Καρχηδόνας νέαν πόλιν. Ταχέως δὲ ἠϋξήθη ἡ Ρωμαϊκὴ αὕτη Καρχηδὼν καὶ κατέστη ἡ δευτέρα κατὰ τὸ μέγεθος τῆς ρωμαϊκῆς κοσμοκρατορίας πόλις. Κατέστη δὲ διὰ τοῦ χρόνου καὶ ἑστία τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, ἀλλὰ καὶ ἑστία τρυφῆς, ἡδονῶν καὶ πάσης διαφθορᾶς. Ἀξιομνημόνευτον δὲ παράδειγμα τούτου εἶναι αὐτὸς ὁ ἱερός Αὐγουστίνος, ὅστις, νέος ὢν εἶχεν ἐν Καρχηδόνι πάντα τὰ ἐφόδια νὰ μορφώσῃ τὴν διανοίαν αὐτοῦ καὶ κορέσῃ τὴν ἄσβεστον δίψαν τῆς φιλομαθείας του, ἀντλῶν ἐκ τῆς διδασκαλίας ὀνομαστῶν φιλοσόφων, ἀλλὰ καὶ ὀλίγον ἔλειψε, ἀντὶ νὰ καταστῇ εἰς τῶν πρώτων τῆς Ἐκκλησίας πατέρων, νὰ καταστραφῇ μᾶλλον εἰς τὸ τέλος τῆς φιλοδοξίας καὶ τῶν ἄλλων παρεκτροπῶν τῆς τρυφηλῆς ταύτης πόλεως. Ἡ δευτέρα αὕτη Καρχηδὼν ἐξεπολιορκήθη καὶ ἐδηλώθη ὑπὸ τῶν βυζαντινῶν, βραδύτερον δὲ κατεκτήθη ὑπὸ τοῦ Βελισαρίου, ὅστις πρὸς τιμὴν τοῦ μονάρχου του μετωνόμασε ταύτην Ἰουστινιανειαν. Ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν βυζαντινῶν ἓνα μόνον αἰῶνα ὑφίστατο, ὕστερον δὲ κατέκτησαν καὶ κατέστρεψαν αὐτὴν οἱ Ἄραβες. Ἡ τελευταία δὲ αὕτη καταστροφὴ φαίνεται ὅτι ἦτο καὶ ἡ μεγαλειτέρα, διότι ἐκ τῆς τέφρας τοῦ ἀραβικοῦ πυρὸς οὐδέποτε πλέον ἠδυνήθη νὰ ἀνακύψῃ ἡ Καρχηδὼν, τῆς ὁποίας καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα ἔκτοτε ἐπὶ 9 ὅλους αἰῶνας ἐξηφανίσθη ἐκ τῆς ἱστορίας· ἀναφαίνεται δὲ μόνον ὅταν ὁ αὐτοκράτωρ Κάρολος ὁ ἕως ἦλθε εἰς βορ. Ἀφρικὴν καταδιώκων τοὺς βαρβαρικοὺς πειρατὰς. Ἀλλὰ καὶ τότε αἱ λέξεις Καρχηδὼν καὶ καταστροφὴ ἦσαν ἀναποσπᾶστος συνδεδεμένοι. Ὅλιγοὶ μόνον ἰσπανοὶ στρατιῶται ἤρκεσαν κατὰ 1535 νὰ καταστρέψωσι καὶ πάλιν τὰς πενιχρὰς ποιμενικὰς καλύβας, αἵτινες ἦσαν ἐγκατεσπαρμέναι περὶ ἑνὸς μωαμεθανικοῦ τεμένους.

Μετὰ ταῦτα, ἄγνωστον ἀκριβῶς πότε, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Καρχηδόνας ἐκτίσθησαν πέντε ρυπαρὰι